25ԻՆՉԻ ՄԷՆԷ Ն. 4665 1909 ՄԱՅԻՍ 6/19 ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ 29 ՐԷՊԻ ԻԼԼԱԹԸՐ 1327)(6 ՄԱՅԻՍ 1325

30 ԸՆՐԴ.

ՄԷՋՄՈՒԱԻ ԱԽԲԱՐ

30 ԸՆՐԴ.

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
65, Grand'rue de Péra, Taxim, 65

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ՝ Սեղեմբերի 6 ամսեայ
Իսթանպոլ իչին Ղրուշ 60 35
Թաւրա իչին » 85 45
Մէմալիմի էճէնպիյէ իչին Ֆրանկ 20 10

ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ վէ ՀՈՒՍՄԱ ԻՐԹԷՍԻ
ԿԻՒՆԷԷՐԻ ՆԷՏՐ ՕԼՈՒՆՈՒՐ
Իլանաք իչին այրընա բազարլըգ :

مجموعهٔ اخبار
بك اوغلی تقسیم جاده‌سی نومرو ٦٥

ՊԱՏՈՒՀԱՍԵԱՆ Վ. ԻՆ

ՄՈՒՀԱՔԷՄԷՍԻ ՎԷ ՄԱՆԹԸԳԸ

Զբգան ճումա կիւնքի Երեսփոխանական մէճլիսիմիզտէ, մէզքիւր մէճլիս ազասընտան վէ Դիւան քեաթիպլէրինտէն Կարապետ Վ. Պատուհասեանընն տէրէճէյի մուհաքէմէսի վէ մանթըգը վազիհ պիր սուրէթտէ մէյտանա չըգմըշ տըր։

Արաբեան Պօղոս էֆ.ենին, ումում Միլլէթ վէ Երեսփոխանական ժողով նամընա զիքր իթտիկի իւչ չայեանը թէէսսիւֆ վազըա հագգընտա, միւամիլէյի Վ.ին, նէ սուրէթլէ միւտաֆաատա պուլընտըզընը, ճումա իրթէսի նիւսխէմիզտէ մուխթասարէն վէ անճագ մէճլիսին սըրֆ միւզաքէրաթը մագամընտա եազմըշ իսիք։ Պու կիւն պու խուսուսլար հագգընտա քէնտի էֆքեար վէ միւթալէամըզը պէեան իթմէք խսթէրիզ։

Էվվէլա՝ Ճիւլուսը հազրէթը Բատիչահի վէսիլէի հասէնէսիյլէ միլլէթճէ իյֆասը միւգթէզամ ուպուտիյէթտէն օլան թէչէքիւր տուսընտա, Կ-Բաթրիկին, էհալիյի Ս. Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէսինէ տավէթ իթմիշ օլմասըյլա, քէնտիսինին պիզզաթ հազրը պուլընմասը, վէ պուլընմամաեա էօզրիւ մէչրուբ օլտուղը հալտէ, թարաֆընտան պիր վէքիլ կէօնտէրմէսի զարուրի օլտուղը, հալպու քի ուսուլը մէչրութամըզընը իլք վէ եէնի Բատիչահը օլան չէվքէթմէապ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին Ճիւլուսլարը միւնասիպէթիյլէ իսթէյէճէք պու տուանընն, պիզզաթ քէնտի բիեասէթլէրի ալթընտա օլմասը պիթթապի արզու օլունտըզը հալտէ, օ բազարը միւշարիլէյհին Ոսկեբերանա կէլմէմէսի, վէ թարաֆընտան տա քիմսէյի կէօնտէրմէմէք՝ ումումընն թէէսսիւֆ վէ իսթիզրապընը մուճիպ օլմուշ իսի։

Պու պապտէ վէրիլէն իյզահաթա կէօրէ, օ բազարը Ս. Աստուածածին քիլիսէսինտէ տախի այնի թէչէքիւր տուասը թէրթիպ օլունմըշ օլտուղը ճիհէթլէ, միւշարիլէյհ օ կիւնիւ օրաստա պուլընմըշ, վէ պունընն իչին Ոսկեբերանա կէլէմէմիշ։ Նէ զարիպ թէրթիպ վէ մանէսասըզ իյզահաթ։ Պիր թարաֆտան ճէմաաթը քէնտի իմզալարըյլա Ոսկեբերան քիլիսէսինէ տավէթ իթմէք, վէ տիկէր թարաֆտան օրայա կէլմէյէրէք, Ս. Աստուածածին քիլիսէսինտէ իճրա օլունան տուատա հազրը պուլընմագ, վէ թարաֆլարընտան տա Ոսկեբերան քիլիսէսինէ վէքեալէթէն քիմսէյի կէօնտէրմէմէք։ Տօղրուսու պու հալ՝ ագլէ, ֆիքրէ սըզար չէյ տէյիլ տիր։ Պիր տէ զարիպի չու տըր քի, Ոսկեբերան քիլիսէսինին պու թէչէքիւր տուասընն թէրթիպինէ էօն սեազ օլան՝ մէզքիւր քիլիսէ Մեծ-Ժողովրդապետութիւնը օլմասը՝ նէվիմա հասէտ վէ տիկիրլիք հուսուլէ կէթիրտիկի վէ պու չարբըգ հարէքէթէ ասըլ սէպէպ պու օլտուղը սէօյլէնիեօր քի, ամիր իլէ մէմուրիյն արասընտա մէվճուտ օլան բէվապրթը ախլէագիէյի կէօսթէրիր։ Անճագ տավէթնամէնին սուրէթի Կ-Բաթրիգ թարաֆընտան թէմիր իտիլտիքտէն վէ նէշր ու տէրճ օլունտըզտան սոնրա, արթըգ պու կիպի քիւչիւք վէ ատի միւլահազալարա, հիսապլարա, պիլմէյիզ քի մահէլլէ գալապիլիր մի իսի։

Սանիէն՝ Ատանա վէ ճիվարը վազբաի միւէլլիմէսինտէ թէլէֆ օլան միլլէթտաշ վէ մէզհէպտաշլարըմըզընն իսթիրահաթը բուհլարը իչին Ս. Յ. Ոսկեբերան քիլիսէսինտէ թէրթիպ օլընան Զայնաւոր Պատարագ վէ Հոգեհանգստեան Պաշտօնտա տախի Կ-Բաթրիգ էֆ.ենին հազրը պուլընմասը, օ քազար կիւնիւ Վարչական ժողովին բունգատը մուգարրէր օլմազլէ, հէյէթին թօքլանմասընա պէքլէմէքլէրինտէն իլէրի կէլմիշ իմիշ։ Նէ գատար պէօյիւք վազիֆէչինասլըգ, նէ պէօյիւք էօզիւր։ Նիչէ հաֆթալարճա, այլարճա թօքլանմաեան Վարչական ժողովին, օ կիւնիւ հէր հալտէ թօքլանմասընտա նէ՞ մէճպուրիյէթ վար իսի։ Պու բահմէթ տուալարընտա հազրը պուլունմագ՝ Վարչական ժողովին թօքլանմասընտան տահա էվվէա, տահա միւրաճճահ տէյիլ մի իսի։

Ամապա Վարչական ժողով ազալարընա վազթինտէ խապէր վէրիլսէ, եախօտ ազամի միւմաիլէյհիւմ մէճլիստէ հազրը պուլընմագ իւզրէ, օ բազարը Կ-Բաթրիգխանէյէ կէլտիքլէրինտէ, Կ-Բաթրիգ էֆ.ենին, պու վազիֆէյի մուգատտէսէնին իյֆասը իչին Ս. Յ. Ոսկեբերան քիլիսէսինէ կիթմիշ օլտուղը, վէ քէնտիլէրինին տախի օրատա պուլընմալարընը արզու վէ տավէթ իյլէտիկի իւպար իտիլսէ, ազայը միւամիլէյհիւմ պունտան տօլայը թէչէքքի՞ մի իտէճէքլէր, իթիրազ մը իտէճէքլէր իսի, եօղսա պիլ մէմնունիյէ քէնտիլէրի տէ հէման օ տուատա հազրը պուլընմասա չիթապան օլմասանա՞գլար մը իսի։

Պատուհասեան Վ.ին պու պապտէքի սուրէթի միւտաֆաասը, նէ գատար չարբըգ, մանթըգսըզ, հաթթա հէմ քէնտիսի, հէմ միւվէքքիլի իչին չայեանը մուախէզէ օլտուղընը մէյտանա գօյմըշ տըր։ —Ատանա վէ ճիվարը գաթը ումումիսինտէ թէչէքի օլան միլլէթտաշլարըմըզընն իսթիրահաթը բուհլարը իչին, չու եա պու քիլիսէտէ բահմէթ տուալարը օգունմասը մուգատտէս վէ մուհիմմ պիր վազիֆէ օլտուղը հալտէ, պիզճէ, պու տուանընն պիզզաթ Իտարէի բուհանիյէ թարաֆընտան թասմիմ վէ թէրթիպի լազըմ, վէ պունընն օրաճա տիւշիւնիւլմէմէսի չայեանը թէէսսիւֆ պիր գուսուր օլուպ, պինապէրին Ս. Յ. Ոսկեբերան քիլիսէսի Ժողովրդապետութիւնը թարաֆընտան տիւշիւնիւլիպ մէվզի իճրայէ գօնմասը մուճիպի թագտիր օլտուղը հալտէ, Մեծ-Ժողովրդապետին, մէզքիւր քիլիսէտէ պու տուայը թէրթիպ իչին Կ-Բաթրիգ էֆ.յէ էվվէլճէ միւրաճաաթլա խապէր վէրմէտիկի վէ քէնտիլէրինի տավէթ իյլէմէտիկի տէ սէօյլէնիեօր իսէ տէ, պու թէքվիպ՝ ըէք տէ գուվվէթլի վէ գաթի սուրէթտէ վուգու պուլամաեօր։

Պիլմէյիզ քի, պէօյլէ պիր տուա իչին, պիր Ժողովրդապետին, Կ-Բաթրիգտէն հէր հալտէ բուխատթ վէ միւսաատ իսթէմէսի զարուրի՞ մի տիր։ Ֆագաթ ֆարզ իսէլիմ քի, զարուրի օլսա, վէ էվվէլճէ բուխատթ վէ միւսաատ իսթէնիլմէմէսի պիր գուսուր, վէ ինթիզամը իտարէյէ (discipline) գարշը պիր մուամէլէ ատտ իտիլսէ, նիչէ նիչէ պէօյիւք վէ աֆվ օլունմագ խէթալար հագգընտա իզմազը այն իտիլտիկի կիպ, ինթիզամա գարշը օլտուղը պէեան իտիլէն վէ կէօյա պու սէպէպլէ Կ-Բաթրիգ էֆ.ենին մէզքիւր բահմէթ տուասընտա հազրը պուլընմասընը տա տէրմիեան գըլընան պու իսէթա, պու գուսուր, հիչ օլմազ իսէ վէգաֆի մալիումէտէ թէլէֆ օլանլարընն բուհլարը իսթիրը իչին վէ օնլարա հիրմէթէն աֆվ օլունմա՞զ մը իսի։

Տիկէր թարաֆտան մէյտանա գօնուլան պու էօզրիւն, սըրֆ թասնի պիր չէյ օլուպ, պունտա ատ էսասը մատտէ, մէզքիւր տուանընն Իտարէի բուհանիյէճէ տիւշիւնիւլմէմէէրէք, Ոսկեբերան քիլիսէսի իտարէսի թարաֆընտան տիւշիւնիւլմիւշ օլմասընտան հասըլ օլմըշ պիր հասէտ վէ չէքմէմէզլիք նէթիճէսի օլտուղը չիւպհէ օլունապիլիր։

Պատուհասեան Վ.ին՝ Ոսկեբերանտաքի բահմէթ տուասընտա քահանայլարըմըզտան էքսէրիսինին հազրը պուլընմասընը, քահանայլարընն օ կիւնիւ տիկէր քիլիսէլէրտէ Պատարագ թագտիսիյլէ մէշղուլ օլմալարընա աթֆ իթմէք խսթէմէսի տէ տօղրու տէյիլ տիր։ Էվվէլա քէնտիսի իչին, զիրա քէնտիսի Ոսկեբերան քիլիսէսինտէ Պատարագ թագտիսինէ մէմուր օլտուղը հալտէ, էկէր եանըլմազ իսէ, օ կիւնիւ նէ՞ Զայնաւոր Պատարագտա, նէ՞ տէ Հոգեհանգստեան Պաշտօնտա պուլունմամըշ տըր։— Իտարէ մէճլիսինտէ պուլունմըշ օլտուղընը մագամը իթիրազտա պէեան իտէմէզ։ Չիւնքի օ կիւնքի բահմէթ տուասընտա պուլունմասը՝ տահա էվվէա վէ վազիֆէյի բուհանիէսինէ տահա մուվաֆըգ իսի։ — Տիկէրլէրինէ կէլինճէ, պիր Պատարագ՝ 15-20 տագըգատա թագտիս իտիլտիկի ճիհէթլէ, էկէր մէրամլարը օլմըշ օլսա իսի, մէզքիւր բահմէթ տուասընտա բէք ալէա հազրը պուլընապիլիրլէր իսի։ Իմտի հազրը պուլընմամալարընը՝ տիկէր քիլիսէլէրտէ Պատարագ թագտիսիյլէ մէշղուլ օլմալարընտան պաշգա պիր սէպէպէ աթֆ իթմէք՝ տահա զիեատէ մուվաֆըգը մասլահաթ տըր զանն իտէրիզ։

Սալիսէն՝ Արաբեան Պօղոս էֆ.ենին, քէնտի վէ ումումի Երեսփոխան բէֆիգլէրի նամընա պէեանը թէէսսիւֆիւնէ վէ Պատուհասեան Վ.ին, քէնտիյէ մախսուս օլան թավը իլէ, պիթիւն գուվվէի պէլիդանէսի, իգթիտարը նամըզգէբտանէսի, ֆագաթ այնի վազբթտա էֆքեար ու հիսսիեաթը մէրտուտէսինին իզհարընա սէպէպ օլան Քեաղըտխանէ թէֆէրրիւճ վէ թէնէզզիւհիւ վազբայը միւթէէսսիւֆիւնէ կէլինճէ, —քի օ գատար պէլաղէթ, նամըզէբտաղլըգ վէ իկնարը հիտտէթ վէ ղաղապ իթմէքտէն, վէ քէնտի հագգընտա պազը աղալար թարաֆընտան ղաեէթ չէտիտ թէվկիլսաթա սէպէպիյէթ վէրտիրմէքտէն իսէ, «Նէ՞ իսէ, պիր չէյ տիր օլտու. պիզ տէ ինսանըզ, եանըլտըգ, խէթա իթտիք» տէյէրէք, իչին իչինտէն չըգմագ՝ հէմ տահա զիեատէ քիպարլըգ, հէմ տահա զիեատէ մուվաֆըգը մասլահաթ օլուրտը, վէ պէօյլէ տէնիլմէմէսի, տահա զիեատէ թէէսսիւֆիւ ազիմի մուճիպ օլտու,— իչթէ պու մէսէլէյէ կէլինճէ, էօլէնլէրտէն տօլայը եաս ու մաթէմ թութմագ, մալիում տիւր քի, էօլէնլէրի թէքրար աիւնեայա կէթիրմէք իչին տէյիլ, իլլա օնլարընն բուհլարընա պիր հիւրմէթ վէ զավաիտի ումումիյէի թէրպլիյէ վէ նէզաքէթէ բիայէթ իթմէքտէն իպարէթ օլուպ, հաթթա պիր եէրտէ պէօյիւք պիր ֆէլսաֆէթը թապիլիյէ զուհուրինտէ,— սոչ տէֆա Իթալիա ֆէլսաֆէթը միւտիրլէ վէ միւէլլիմէսինտէ օլտըզը կիպի,— ումումի միլլէթլէրին միւթէէսսիր օլմասը վէ էկէր օ կիւնլէրտէ պիր զիյնէթ եախօտ զիեաֆէթը տիբլօմաթիգիյէ վէ սաիրէ թէրթիպ իտիլմիշ պիլէ օլսա, պունընն թէէխիրի վէ եախօտ պունտան պիւսպիւթիւն սարֆը նազար իտիլմէսի՝ մէզքիւր զավաիճապընտան պուլընտըզը հալտէ, Ատանա վէ ճիվարընտա թէլէֆ օլան մէզհէպտաշ վէ միլլէթտաշլարըմըզընն գանլարը հէնուզ զուրումամըշ, ագան ամը կէօզ եաշլարը տուրմամըշ, վէ եագընտա վէ ուղազտա պուլընանլարընն հիսս իթտիքլէրի քէտէրի ազիմ հէնուզ թէսկին օլընմամըշ օլտըզը պիր զէմանտա, իպրէթի ալէմ օլմալարը լազըմ կէլէն բէիսի բուհանիմիզին վէ հէյէթը բուհպանիյէմիզին՝ արասալար, սէճճատէլէր, սէլէ վէ սէրէթլէր իլէ Քեաղրտխանէլէրէ կիտէրէք, զիեաֆէթլէր քէշիտէ իթմէլէրի, եախօտ հէր նէ սէպէպ վէ նամ իլէ օլուրսա օլսուն, քէշիտ իտիլէն զիեաֆէթտէ հազրը պուլընմալարը ճայիզ օլապիլիր մի, վէ՞ պու, անճագ, ազ տիւշիւնիւլիւշ նէթիճէսի օլտըզընը իթիրաֆտէն պաշգա պիր սուրէթտէ հագգը վէ եօլը չըգարըլապիլինիր մի իսի։ Պինապէրին վազբայը մէզքիւրէնին, ումումի միլլէթիմիզճէ պատիի թէէսսիւֆի ազիմ օլմասը՝ ըէք հագգը օլուպ, անճագ պունտան տօլայը իզհարը թէէսսիւֆ իթմէքմէք վէ մահճուպ օլմամագ՝ տույդուսըզլըգ վէ համիյէթսիզլիք օլուրտը։

Կարապետ Վ. Պատուհասեանընն, պու մէսէլէտէ, պալէտէ զիքր իթտիկիմիզ էն քէսման, էն միւթէպէր վէ էն մագուլ թարիգի պրագարագ։ Իշի տահա զիեատէ աղըրլաթճագ սաֆսաթալարընը, էզճիւմլէ պու թէֆէրրիւճ վէ թէնէզզիւհիւ՝ եազընն թէպտիլի հավա մագսէտիյլէ սէյֆիյէլէրէ կիտիլմէսինէ թէչպիհէն, «Պագալըմ սիզ քէօյլէրինիզէ կիթմէէճէքմիսինիզ» ի, վէ, «Ատանա վէ ճիվարը ֆէլսաֆէթլէրինտէ, պիզ (բուհանիլէր) իեանէլէրիմիզի վէրտիք, սիզ նէ՞ եարտընըզ» կիպի սէտատընն խարիճինտէ, վէ, Հ. Գաբրիել Ծ. Վ. Մէնէվիշեանընն, «էյլի՞ մի օլտու, ղազէթալար պունընն իչին նէլէ՞ր եազտըլար վէ տահա նէլէ՞ր եազաճագլար» տէմէսինէ գարշը՝ «Ղազէթալար նէ իսթէրլէրսէ եազընլար, նէ՞ էհէմմիյէթի վար տըր» եօլընտաքի ղարիպ վէ էֆքեարը պաթըլէյի միւպէյեին ճէվապլարընընն հիւքմիւնիւ էրպապը մուհաքէմէյէ իհալէ իսէրիզ։

Պունտան պաշգա, Պատուհասեան Վ., չարչէնպիհ կիւնքի նիւսխէմիզտէ, մէզքիւր թէֆէրրիւճ վէ թէնէզզիւհ խապէրինին թէէսսիւֆէն եազըլըրընա գարշը տախի վար գուվվէթինի տէօքէրէք, աղզընա կէլէնի սէօյլէմիշ, վէ ղազէթամըզընն՝ «ճէմաաթըն տիւշմէնի» օլտուղընը պէեանէ ճիւրէթ իյէմիշ տիր։

Աֆէրին Պատուհասեան Վ., չու մուհաքէմէնիզէ վէ մանթըգընընզա տօղրուսը հիչ տէյճէք եօգ տըր։

Մէճմուա, չիմտիյէ գատար հիւսնի նազարընընզտա իսի. չիւնքի էօյլէ օլմասա, ապօնէ օլմազ վէ օգումազ, արասընրա մէգալէլէր եազմազ, միլլէթճէ կիտիշիմին չարբըգլըզընտան վէ սաիրէտէն տօլայը սահիպի իմթիեազմըզ իլէ սահթլարը։

լա օթուրուպ տէրտլէշմէզ վէ պու հալին իսլանը հագգընտա ղազէթամըզին մուավէնէթինի արզու վէ թէշվիգ իթմէզ իտինիզ։ Ղազէթամըզ, եալնըզ շու թէֆէրրիւճ վէ թէնէզզիւհ ֆըգրասընը եազտըղը իչին մի ճէմաաթըն տիւշմէնի օլտու։ Ճէմաաթըն տիւշմէնի օլմամագ իչին նէ՞ եաբմալը իտի. «Ափէրին, բէք կիւզել եաբտընըզ, տիկէր միլլէթլէրին բաթրիգլէրինտէն հիչ պիրիսինին, տէյլի պէօյլէ պէօյիւք պիր եաս ու մաթէմ զէմանընտա, հաթթա ատի զէմանլարտա պիլէ եաբմաբզլարը պիր չէյի, սիզ, քիմսէյի տինլէմէէրէք, ղազէթալարըն եաղաճագլարընա էհէմմիյէթ վէրմէյէրէք, գավափտի նէզաքէթ վէ համիյէթի ասլա իչ եէրինէ գօյմաեարագ վէ տիկէր պաղը մուհիմմ վէ նազիք նօգթալարը հիչ նազարը տիգգաթա ալմաեարագ, բէք կիւզել իթտինիզ մի» տէմէլի իտի, եօգսա սիւքիւթ միւ իթմէլի իտի. լաքին Պատուհասեան Վ. պիլմէլի տիր քի, «մըզրագ չուվալա սըզմատըզը» կիպի, կիզլի գալամաեաճագ օլան պուիչ տէ, ֆէրտասը կիւն տիկէր ղազէթալարտա պէր թաֆսիլ եաղըլտըզընտա, «Իչթէ, էրմէնի-գաթօլիքլէրին հալի վէ կիտիչի. Ատանա վէ ճիվարընին գանլարա պօյանմըշ օլտըզը պիր զէմանտա, ալէնի վէ ըսամի թէնէզզիւհլէր իտիլիեօր. պունու հէր քէս կիպի ղազէթալարը տա կէօրիւեօր եախօտ իշլտիեօր տա, իքի սաթըր թէէսսիւֆ պիլէ իզհար իթմէեօր.....» տէնիլէճէք, վէ պէլքի օ վագըթ պուգուսուր՝ տանա զիեատէ աղըր սուրէթէ եիւզիւմիւզ վէ եիւզիւնիւզ վուրուլաճագ իտի։

Իմտի Մէճմուա, պունը եազմագլա, ճէմաաթա տիւշմէնլիք տէյլի, տօսթլըգ իթմիչ, վէ պիր տահա պու եօլտա պէօյիւք պիր խէթանընն —զանն իտէրսէք, — թէքրար իթմէմէսինէ սէպէպ օլմուշ տըր։

Ղազէթամըզընն, «միլլէթին տիւշմէնի» օլմասը թէզվիրաթընա կէլինճէ, սէնէլէրտէն պէրու միլլէթին է՛ն միւշքիլ վէ է՛ն նազիք զէմանլարընտա չըգան միւթէատտիտ նիւսխէլէրի, պու ղազէթանընն, ճէմաաթըմըզընն նէ՞ տէրէճէ խատիմ սատրգը օլտուղընա տէլիլ վէ իսպաթ տըրլար։ Պատուհասեան Վ.-ին թէզվիրաթ վէ հագարաթըլա, ղազէթամըզընն հայսիյէթինէ ասլա խալէլ կէլէմէզ. Մէճմուա՝ հէր վագըթ ագայիտի մէզհէպիէյէ վէ Քիլիսէյէ բիաեէթ իթտիքճէ, վէ անընն հագրգի վէ սատրգ խատիմլէրի հագգընտա, լաեբգ օլտուգլարը վէճճէլէ, հիւրմէթատ գուսուր իթմէտիքճէ, զէմանընն իճապ իթտիրտիկի եօլտա վէ մահզա Քիլիսէմիզին չէրէֆ ու իթիպարընը վէ Միլլէթինամուս ու հայսիյէթինի մուհաֆազաթէն վէ սիեանէթէն իտարէի մասլահաթ վէ նէչրիաթ իթմէսինտէն ատլայը «միլլէթին տիւշմէնի տէյիլ», Պատուհասեան Վ. կիպիլէրտէն չօգ զիեատէ ճիտտի վէ հագրգի տօսթը վէ խատիմի օլմուշ օլուր, նասըլ քի ճումաա կիւնքի Երեսփոխանական մէճլիսիմիզատ, պիր չօգ միւհթէրէմ ազա բէֆիգլէրիմիզ՝ Պատուհասեան Վ.-ին թէզվիրաթ վէ թահգիրաթը վագբասընա, լաեբգ օլտուղը ճէվապը վէրմէքլէ, ղազէթամըզ վէ սահիպի իմթիեազը հագգընտաքի հիւրմէթ վէ թէվէճճիհէ տէլիլ օլմագ իւզրէ, չուրայը տախի պէեանէ լիւզում կէօրիւրիւզ քի, Ազարեան Կ-Բաթրիգ կիպի պիր բէյիսի բուհանիի միւհթէրէմսիմաթ վէ մէգատիրշինաս, վէ Էմմանուէլեան Կ-Բաթրիգ կիպի հագրգի պիր բէյէր, վէ Քեազրտխանէ թէֆէրրիւճ վէ թէնէզզիհիւ կիւնլիւնէ գատար Կ-Բաթրիգի լահրգգ, ղազէթամըզընն, բէք էհէմմիյէթսիզ պիր միգտարտա օլան վէ գալու գալէմէ ալընմասը վէ պունլարա իհեա օլուեօրսընըզ կիպի կէօսթէրիլմէսի, հէր թէրպիէյէ, հէր նէզաքէթէ գարշը պուլընան պիր ճիւզի բուհպան ապօնէլէրի վէ պիր միգտար տա ավամ ապօնէլէրի իլէ, ֆագաթ հէր հալտէ սահիպի իմթիեազընընն ֆէվգէլատէ ֆէտաքեարլըգլարըյլա, պուրա վէ թաշրա էրմէնի-գաթօլիք միւէսսիսաթը բուհանիյէ, իլմիյէ վէ խայրիէսինէ բէք չօգ խըզմէթլէրի սըպգաթ իթմէքտէ օլմասընտան տօլայը պէեանը մէմնունիյէթ իթտիքլէրի, թագտիրաթտա պուլընտըգլարը կիպի, թաշրա միւհթէրէմ Մէրխասալարըմըզտան վէ պուրատա վէ թաշրալարտա պուլունան միւթէհիզանը բէհապիյնիմիզէն ալտըղըմըզ թալթիֆանէ թահրիրաթլարտան պաշգա, Օն իւչիւնճիւ Լէօն վէ Օնընճը Պիոս Բաբալար հազարաթը նամընա Գարտինալ Բամբօլլա, Գարտինալ Մէրի տէլ Վալ, Մօնս. Պօնէթթի, Մօնս. Թաչչի՝ վէ Մօնս. Սարաի թարաֆլարընտան վարիտ օլան մէքթուպլարտա տախի, ղազէթամըզը, Գաթօլիք Մէզհէպինէ վէ Քիլիսէսինէ իթտիկի խըզմէթլէր թագտիր, հաթթա թալթիֆ իտիլմիշ տիր։

Պունլարըն եանընտա Պատուհասեան Վ.-ին թէզվիրաթ վէ թահգիրաթընընէ գատար էհէմմիյէթսիզ գալաճաղը միւսթազնիի պէեան իսէ տէ, քէնտի տէրէճէյի մուհաքէմէ վէ մանթըգընը կէօսթէրմէք, վէ այնի վագըթտա պու կիպի իւսթիւ աչըգ խէթալարընը թէքրարընա պիր տահա մէյտան վէրիլմէմէսինէ մէտար օլմագ իւզրէ, իչպու մուֆասսալ մէգալէնին տէրճինի էլզէմ ատտ իթտիք։

ԷՐՄԷՆԻ ՀԷՅԵԷԹԸ ՄԱԽՍՈՒՍԷՆԻՆ ՀՈՒՉՈՒՐԸ ՇԱՀԱՆԷՅԷ ԳԱՊՈՒԼԻ

Ճումա իրթէսի կիւնիւ, Էրմէնի Տեղապահը Արշարունի Սրբազան իլէ Հմայեակ Սրբազան, իքի Վարդ., Ստեփան էֆ. Գարաեան, Ինգիր Սիմոնեան, Յակոբ Պահրի, Սրամ Հալաճեան վէ Բիւզանդ Բէշեան էֆ.-էրտէն միւրէքքէպ պիր հէյէթը մախսուսէ, Բաթրիգխանէ դարու քէհեասը Շերինեան էֆ.-իլէ պիրլիքտէ սաաթ 4 բատտէլէրինտէ Տօլմա-պաղչէ սէրայընա պիր ազիմէ, պաչ քեաթիպ վէ պաչ մապէյնճի թարաֆլարընտան գապուլ օլընմըշլար վէ հուզուրը Շահանէյէ գապուլ օլընմագ վէ Էրմէնի միլլէթինին ահվալի հագգընտա պիր արիզ թագտիմ իյլէմէք իսթիրհամընտա օլարգլարընը պիլտիրմիշլէր տիր։ Մաարուզաթլարը պէեան օլընմագ իւզրէ պիր միւտտէթ պիր տսիրէի մախսուսէտէ պէքլէտիքտէն սօնրա, էրզան պույրըլան միւսատէի սէնիէ իւզէրինէ, հուզուրը Շահանէյէ գապուլ օլընմըշլար տըր։ Օ էնատէ Զաթը հազրէթը Բատիչահի, սիեան ըէտէնկօթ կիյլինմիշ օլտըզը հալտէ, հէյէթը մախսուսէյի աեագտա գապուլ պուեուրմըշլար տըր։

Զաթը Շահանէ, ՀՎՎէլա քէնտիլէրի օթուրուպ, պաչ քեաթիպ վէ պաչ մապէյնճիյէ վէ հէյէթին ազասընա տա օթուրմալարընը պէեան իյլէմէքլէ, ճիւմլէսի, Զաթը Շահանէնին սաղ վէ սօլ թարաֆլարընտա քէմալը թէվազու վէ թէմէննալար իլէ օթուրարգտան սօնրա, Հվվէլա Տեղապահ Սրբազան՝ Զաթը հազրէթը Բատիչահինին սաատէթլէրի իչին պիր տուա իրատ իյլէմիշ տիր։ Զաթը հազրէթը Շէհրիեարի, պու տուա էսնասընտա աեաղա գալգարգլարը կիպի, տիկէրլէրի տէ գալգմըշլար տըր։ Պատէհու Հմայեակ Սրբազան՝ տէվրը սալթանաթլարընընն պախսի սաատէթ օլմասը իչին թէմէննիեաթտա պուլընմըշ տըր։ Զաթը Շահանէ՝ մէզքիւր հիսսիեաթտան տօլայը պէեանը թէչէքքիւրտէն սօնրա, թէքրար օթուրմըշլար տըր։ Քաղաքական ժողով Ատենապետի Գարաեան Ստեփան էֆ.՝ 600 սէնէտէն պէրու Էրմէնի միլլէթինին թախթը Օսմանիյէ օլան ֆարթը ուպուտիյէթ վէ սատագաթընը զիքր իլէ, Թիւրք վէ Էրմէնի գավմլարը արասընտա հիւքմ իտէն իթիլաֆը թամմը, անճագ Ապտիւլ Համիտին Էրմէնիլէր հագգընտաքի հագգսըզ շիւպհէլէրի իւզէրինէ, 20 սէնէտէն պէրու պու միլլէթին կէօնակէօն մէզալիմէ տիւշար օլմըշ օլտըզընը, ֆագաթ պու տէֆա Գանունը Էսասինին իլանը իւզէրինէ, պիւթիւն տէվլէթ իլէ պէրապէր Էնմէնիլէր տախի սէլամէթէ չըգմըշ օլարգլարընը ֆարզ իտէրէք, Գանունը Էսասիյէ սարըլտըգլարը հայտէ, պու տէֆա տա, իչպու ինգըլապընն միւշէվվիգլէրի մագամընտա թէագիպ օլընմագտա պուլընարգլարընը տէրմիեան իյլէմիշ տիր։

Բատիչահ հազրէթլէրի, ճէվապէն, «Գանունը Էսասինին միւշէվվիգի օլմագ՝ նէ՞տէն գապահաթ ատտ օլունուեօր։ Գանունը Էսասի պիւթիւն միւլքիւն էյիլիկի իչին տէյի՞լ մի տիր» տէյի իֆատէ պուեուրմըշլար տըր։

Պատէհու Գարաեան էֆ.՝ Ատանա վագբայը միւէլլիմէսինտէն պահալա, պուրատան էվամիրի չէտիտ կիթմէզսէ, պէօյիւք թէհլիքէ մէվճուտ օլտուղընը, վէ պունընն իչին Էրմէնի միլլէթի վէքիլլէրինին՝ հիմայէյի Շահանէյի խսթիրհամ իչին բէտէրը միւշֆիգլէրինէ միւրաճաաթը վազիֆէ ատտ իթտիքլէրինի պէեան իյլէմիշ տիր։

Զաթը Շահանէ՝ «Շիւպհէսիզ հէր սուրէթլէ հիմայէ տիրիր իտիլմէեճէք տիր։ Պէօյլէ չէյ օլամագ. հիքմէտյէ իթտիկինիզ վագբալար՝ թէհամմիւլ օլունմագ չէյլէր տիր» տէմիշլէր տիր։

Գարաեան էֆ.՝ գըթթալարա, եաղմալարա վէ տիկէր մէզալիմէ նիհայէթ վէրիլմէք իւզրէ, եէնի Սուլթանընն վէ Խալիֆանընն էմրլէրի, Թիւրք վէ Էրմէնիլէր արասընտա ֆէրզ գօնուլմամասընտան իպարէթ օլտուղընա վէ Գանունը Էսասինին, Շէրիաթըն ահքեամը տա պու մէրքէզտէ պուլընտըղընա տաիր պիր Խաթթը Հիւմայունընն լութֆէն նէչրինի իսթիրհամ իթմիչ, վէ Զաթը Շահանէ՝ ամիտէքի ճէվապը վէրմիշլէր տիր.

«Պու սէօզլէրինիզ չօգ հագգլը տըր։ «Պէն տէրհալ, հաթթա եարընն սատրա«զամը ճէլպ իլէ, պու մէսէլէյի նազարը «տիգգաթա ալմասընը, վէ իճապընընն «թահրիր վէ իճրասընը իսթար իտէճէյիմ։ «Նէ՞ տիմէք պէօյլէ գըթթալ, եաղմա վէ «թազիզ։ Պէնիմ կիւնիւմտէ պէօյլէ չիր«քին չէյլէր օլմասընը տալա գապուլ իթ«մէմ։ Թէպասմընն պիր տամա գանը ագ«մասը՝ պէնիմ գալպիմտէն ագար։ Պիւ«թիւն մէմլէքէթ՝ պիր վիճուտ կիպի տիր. «պիր իւզվիւն աղրըսընը թապիի պիւթիւն «վիճուտ հիսս իտէր։ Պէն, քեաֆֆէյի «թէպասմը միւսավի պիլիրիմ։ Պու օլան «չէյլէրէ թէէսսիւֆ վէ թէաճճիւպ իտիեո«րում։ Բէտէրիմին կիւնիւնտէ պէօյլէ չէյ«պէր իչիթմէզ իտի։ Խանէտանըմըզընն «գալֆալարը էրմէնիլէր իտի. քէնտիլէ«րինի թանը իտիմ։ Ամէլէնին պէօյիւք «գըամը էրմէնիլէր իտի։ Պարութճը պաչը«լար վէ տիկէր պէօյիւք մէմուրին վէ «Լենաֆ պաչըլարը՝ էրմէնիլէր իտի։ Էրմէ«նիլէր իլէ Իսլամլար պէյնինտէ մուհապ«պէթ վէ իթիլաֆը թամմ մէվճուտ իտի։ «Ճիւմլէսի տէ պիր վաթան էվլատը իտի«լէր։ Պիզ, անլէրին արասընտա այրըլըգ «գայրըլըգ գօյմադ իտի։ Լաքին պու սոն «օթուզ սէնէ զարֆընտա նէ՞լէր օլտու«քի, հէր չէյ պու սերէճէ թէպէտտիւլ «իթտի, սահիհէն անլատամատորրմ։ Իմիտ «իտէրիմ քի, պունտան սօնրա ֆէնալըղա «պիր չարէ պուլընաճագ տըր։ Ատանա «ճինայէթլէրինին ֆարլէրի չիւպհէսիզ ճէ«զալանտըրըլաճագ վէ զասպ օլունան չէյ«լէր՝ սահիպլէրինէ իեատէ խտիլէճէք տիր։ «Գանունը Էսասի, Շէրիաթ նէ՞ տիր. է«հալինին սատատէթի հալի, ատալէթ վէ «միւսավաթ տէյի՞լ մի։ Պէնիմ կիւնիւմտէ «էօյլէ օլմասընը իսթէրիմ։ Էյի պիր բէ«տէր, էվլատլարընընն էյիլիկինի արզու «իթտիկի կիպի, պէն տէ, պէնիմ կիւնիւմ«տէ պիւթիւն մէմլէքէթին մէսուտ վէ «պախթիեար օլմասընը իսթէրիմ։ Էմին «օլուն քի իճապընա պագըլաճագ տըր։»

Պատէհու Զաթը հազրէթը Բատիչահի, պաչ քեաթիպէ խիթապէն, պու մէսէլէնին նազարը տիգգաթա ալընմասընը էմր վէ պէեան պուեուրմըշլար տըր։

Պու սըրատա Տեղապահ Սրբազան՝ աեաղա գալգարագ, արիզէլէրինի թագտիմ իթմիչ տիր։ Հէյէթի թէշքիլ իտէն տիկէր ազալար տախի մաարուզաթտա պուլընմըշլար, վէ արիզէնին միւնտէրիճաթընը իյզահ իթմիշլէր տիր։

Հէյէթ, թէքրար թէքրար արզը թէշէքքիւրտէն սօնրա, սաաթ 6½-տա սէրայտան մուֆարագաթ իթմիչ վէ Պապը Ալիյէ կէլէրէք, սատրազամ բաչայը, տախիլիէ նազիրը Ֆէրիտ բաչայը, պատէհու Շեյխ իւլ Իսլամ էֆ.-յի վէ Մէհլիսի մէպուսանա ազիմէթլէ, թաթիլ զէմանընտա բէյիս Ահմէտ Բիզա պէյի զիեարէթ իյլէմիշ վէ նէզտը հազրէթը Բատիչահիտէ վագը օլան միւրաճաաթընը վէ մաարուզաթընը պէեան վէ թէքրար իթմիչ տիր։

Արիզէնին պիր սուրէթի տէ սատրազամ բաչայա թագտիմ գըլընմըշ վէ միւշարիլէյհիւմ թարաֆընտան, վագբայը միւէլլիմէի մալիւմէնին թէքէրրիւր իթմէսի իչին հէր տիւրլիւ թէտապիր վէ վէսաիթ իթթիխազ օլընտըզը, վէ ասաիչին իեատէ գըլընտըզը, վէ թարաֆը հազրէթը Բատիչահիտէն իստար պույրուլմասը թէմէննի օլընան Խաթը Հիւմաեունընն նէչրի՝ սատրազամ բաչա թարաֆընտան տախի տիւշիւնիլտիկիւ տէրմիեան գըլընմըշ տըր։

Թագտիմ օլընան արիզէտէ, էզճիւմլէ, Ատանա վէ ճիվարընտա թէպտիլի մէզհէպ իտէն էրմէնիլէրին պու գարարը սագըթ իտիլմէսի, զասպ օլընմըշ օլան գատընլարընն եէրլէրինէ կէօնտէրիլմէսի, միւասֆասը նէքս՝ գապահաթ սայըլմաեարագ, մահպուսլարընն սալը վէրիլմէսի, զապ՝ իտիլմիշ օլան մալլէրին կէրիյէ իեատէսի, եէթիմ մալլէրինին վէ մահուալթընն մուհաֆազասը, 30,000 լիրանընն՝ պիր միւխթէլիթ գօմիսիօն մարիֆէթիյլէ թէվզիի, Զիրաաթ պանգասընտան տա հիչ օլմազսա 10,000 լիրա վէրիլմէսի, էհալիյի միւտաֆաա վէ ֆէլաքէթզէտէկեանը հիմայէ իթմիչ օլան հիւքիւմէթ մէմուրլարընն թալթիֆի վէ Մէքթէպը հարպիէտէն եէթիշմիչ օլան զապիթանընն գօմանտալարը ալթընտա օլարագ, Իսլամ վէ Խրիսթիեանլարտան միւրէքքէպ մահէլլի ասքէրի ֆըրգալարը թէշքիլի տէրմիեան օլընմըշ տըր։

ՄԷՃԼԻՍԻ ՄԷՊՈՒՍԱՆ

Ճումա իրթէսի, 3 Մայիս

Հէյէթ, սաաթ 5է չարեէք գալա Ահմէտ Բիզա պէյին թահթը բիեասէթինտէ իճթիմա իթմիչ, վէ զապթը սապրգ օգուսուգ այնէն գապուլինտէն սօնրա, մէճլիս թարաֆընտան նէչր իտիլմէք իւզրէ գալէմէ ալընըպ, սուրէթի տիթիտ միւնտէրիճ պէեաննամէ զրասաթ օլընմըշ տըր։

«Ատանա, Հալէպ, Գօնիա, Սիվաս, Թրապիզօն, Էրզրում, Վան, Մամուրէթիւլ Ազիզ, Պիթլիս, Տիարպէքիր, Մուսուլ վիլայէթլէրի Հնալիսինէ պէեաննամէ.

«Անատօլընընն միւսթէլիֆ նօգթալարընտա հասըլ օլան պազը սուի թէֆէհիւմաթ վէ թէշվիգաթ նէթիճէսի օլարագ, միւսլիմ վէ ղայրը միւսլիմ Օսմանլըլար պէյնինտէ պագասը էլզէմ պուլունան իթթիհատ վէ ուխուվվէթէ խալէլ կէլտիկի՝ Մէճլիսի մէպուսանը Օսմանիճէ քէմալը թէէսսիւֆ վէ թէէսսիւրլէ խթիսպար գըլընմըշ տըր։ Ճիւմլէյէ մալիմ օլտուղը իւզրէ, վաթանը ազիզ վէ մուգատտէսին սէլամէթ վէ սատտէթի, պիլխասսա միւսլիմ վէ ղայրը միւսլիմ անասրը Օսմանինին իթթիհատ վէ ուխուվվէթ տարիրէի մէշրուասընտա հարէքէթ վէ արալարընտա պատիի նիֆագ օլան հալէթտան միւճանէպէթ իթմէլէրիյլէ հասըլ օլուպ, շէրի վէ գանունընն վէ մուհապպէթը վաթանիէնին տախի չիտտէթլէ էմր օլունտըզը, վէ պու էսասլարա վէլէվ ճիւզի ատէմը բիայէթ՝ միւլք ու միլլէթճէ իլէրուտէ թէլաֆիսի ղայրը գապիլ մազարրաթը սիյա-

սիյէ վէ իմթիմալէյի մուճիպ օլաճաղընտան, իշպու պէեանանամէնին վիրուտինատ, պիլճիմլէ անասրը Օսմանիէնին հէր վագրիմտան զիեատէ եէկսիլ վէ եէկճիհէթ օլարագ, պիրպիլէրինէ գարշը ուխուվվէթ վէ թէավվիւն իպրազընա պէզը ղայրէթ իթմէլէրի՝ Մէճլիսի մէպուսան գայրբյա խալիսանէ թավսիէ վէ պէեան, վէ իշպու վէսայայը մախսուսէնին ումումէն հիւանի թէլազգը իտիլէճէկինէ, վէ պու վէսիլէ իլէ տախի համիյէթը Օսմանիէնին իշհար օլունաճաղընա՝ Մէճլիսին իւմիտ վէ իթիմատը պէրքէմալ պուլունարզը իլավէթէն իթեան օլունուր։

Ֆի 2 մայիս սէնէ 325

Մէճլիսի մէպուսան բէյիսի

ԱՀՄԷՏ ՐԻԶԱ

Պուսնան սօնրա իտամ հիւքմլէրինին իճրասը հագգընտա Ատլիէ գօմիսիօնը թարաֆընտան վէրիլէն թագրիր օգունմըշ տրը։

Գօմիսիօնըն մազպաթա մուհարրիրի Եուսուֆ Քէմալ պէյ, վէրտիկի իյզահաթ սրրասընտա տէմիշ տիր քի, «Մահքէմէի թէմիզ՝ իտամ հիւքմէրի կէլտիկինատ, Շէրիաթա մուվաֆըզ տէլիլէր արաեօր. էկէր պուրմաեօր իսկ, էվրագը իեատէ իտիեօր։ Շէրիճէ տէլիլէր պուլունտըզընտա, մագթուլըն վէրէսէսի Մահքէմէի Շէրիյէ ճէլպ օլունուպ, գքսաս իսթէրլէ՞ր մի տէյի սիւալ իտիլիեօր. իսթէտիքլէրի հալտէ, Մահքէմէի թէմիզ հարէքէթինատ մուխթար պրազրլրեօր, վէ զրսաս իսթէմտիքլէրի թագտիրտէ, իտամ ճէզասը՝ պաշգա պիր ճէզայա թահվիլ օլունուեօր։»

Պու պապտէ խայլի միւնագաշատան սօնրա, մէզքիւր թագրիր գապուլ իտիլմիշ տիր։

Պատէհու Եըլտըզտաքի էվրագ արասընտա տէվլէթին սիեասի էվրագը պուլընտըզը, վէ պունլարըն թէագիգի էլզէմ օլտըզը ճիհէթլէ, մէպուսանտան 10 զաթ իլէ Հարէքէթի օրտուսը գօմանտանլըզընճա թայեին օլընաճագ տիկէր 10 զաթտան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն թէշքիլի հագգընտա Մէնթէշա մէպուսը Խալիլ պէյ թարաֆընտան վէրիլէն թագրիր օգունմըշ վէ պու պապտէ հէյէթը իճրայէ իլէ միւզաքէրէ իտիլմէսի թասվիպ իտիլմիշ տիր։

Միւթէագրպէն Տր. Արիֆ Իսմէթ պէյին՝ 1. Խագանը սապրգրն չիմտիյէ գատար էլտէ իտիլէն վէ չիմտիտէն սօնրա զահիրէ չրգաճագ օլան նագտ իլէ պանգալարա թէալիմ օլընմըշ սէրվէթի, էսհամ վէ հիսէ սէնէտաթը, սահր կէօնա մէթրուքեաթը նագտիյէսի, միւճէվէհրաթ, ալթուն վէ կիւմիւշ ավանի, գըյմէթատ վէ թարիխի էշեա, միւթէնէվվի մատտէլէր, էմլաք վէ արազիսի, հայվանաթ վէ գուշլար, միլիօնլար սարֆըյլա վիճուտէ կէլէն Եըլտըզ պինալարը իլէ Հէրէքէ վէ Զինի ֆապրիգալարը վէ չօճուգլար խասթախանէսի կիպի միւէսսիսաթ, վէկհասը սօն կիունլէրէ գատար եէտը հիւքմ վէ իտարէսինատ պուլընան պիւթիւն մալլէրինին ալէլ ումումի պիր գաթալօկընընը թանզիմ վէ սուրէթը թասարրուֆ վէ իտարէլէրինին թայեինի։ 2. Թօր-գարու սէրայընտա մէվճուտ էմանէթլէրին տախի սէպթը տէֆթէր իտիլէրէք, թէէմինի մուհաֆազասը։ 3. Իսթանպօլ վէ ճիվարընտաքի սէրայլարընն, քէօշկյէրին սուրէթը մուհաֆազա վէ իտարէլէրի։ 4. Սէրայլարտա պուլընան գատընլար իլէ էսիր վէ հարէմ աղալարընրն թապի թութուլաճագլարը չէքլ։— 5. Խագանը սապրգ իլէ չահզատէլէրին վէ սուլթանլարընն վազիֆէլէրի։ 6. Եէնի Բատիշահրն սէրայ թէրթիպաթ վէ մէֆրուշաթլյա մապէյնճի, գուրէնա վէ միւսթախտէմլէրին միգտարը վէ վազիֆէլէրի հագգընտա Պապը Սլիճէ պիր գանուն լահիասընրն տէրհալ թանզիմյէ թէտգիգ վէ թաստիգ օլընմագ իւզրէ Մէճլիսի մէպուսանա կէօնտէրիլմէսի խուսուսընրն մագամը Սատարէթ իշարը թէքլիֆլէրինի հավի պիր թագրիրի օգունմըշ տրը։

Պունտան սօնրա մուվագգաթ պիւտճէնին միւզաքէրէսինէ պաշլանմըշ, վէ պիւտճէ գօմիսիօնը մազպաթա մուհարրիրի ճավիտ պէյ, քիւրսիի խիթապէթէ կէլէրէք, տէմիշ տիր քի, «Հիւքիմէթ՝ ապրիլ վէ մայիս այլարը մուվագգաթ պիւտճէսինի մարտ 31ատէն էվվէլ թէպլիղ իթմիշ իտի։ Գօմիսիօնընըզ՝ պէօյիւք մէմուրլարրն մաաշլարընը թէնզիլէ լիւզում կէօրմիւշ, վէ պու մէսէլէ հագգընտա միւզաքէրաթ պաշլամըշ իտի։ Լաքին սապրազամ վէ պազը վիւքէյա, հիւքիմէթին թէքլիֆ իթտիկի թէնզիլաթը իսարիճինատ թէնզիլաթ իճրասընա ֆէվզէյատէ մուխալիֆէթ կէօսթէրտիքլէրինտէն, միւզաքէրաթ գալաբ, վէ օ էսնատէ մալիւմ օլան վուգուսաթլար իւսթէ կէլտիկինտէն, եալընըզ մարտ այընրն մուվագգաթ պիւտճէսի գապուլ իտիլտի։ Հիւքիմէթ, մաաշլարրն թէնզիլինէ բազը օլմագ իսթէմէեօր, վէ տիեօր քի, էկէր մաաշլարը տանա զիեատէ էքսիլթիրսէք, գօլայըզլա մէմուրին պուլամաեզ, վէ իտարէ՝ իլէրիյէ կէօթիւրիւլէմէզ։

Գօմիսիօնընըզ պու ֆիքրի գապուլ իթմէեօր։ Նաֆիա նազրրը՝ ֆէնն միւշավիրլէրի հագգընտա պազը միւթալէաթտա պուլունուեօր։ Պունլար իշին, էկէր Մէճլիս միւնասիպ կէօրիւրսէ, անլէրին մաաշլարը պիլա թատիլ գալմալը տրը, ֆագաթ տիկէր մէսէլէլէրտէ, հիւքիմէթ իլէ պիւտճէ գօմիսիօնը պէյնինտէ իթիլաֆ հասլ օլամամըշ տրը։ Գօմիսիօնընըզ, խագանը սապրգա մահիյէ 25,000 լիրա մաաշ իթասընը գապուլ իթմիշ իտի. լաքին եէնի Բատիշահրմըզ մահիէ թախսիսաթլարընրն 20,000 լիրա օլմասընը արզու պուեուրտրգլարընտան, մուվագգաթ պիւտճէտէ էօյլէճէ գայտ իթտիք, վէ սէրայլարընն թամիրաթը իչին թայեին օլընան 40,000 լիրայը պիլա թէնզիլ գապուլ իյլէտիք։

Մալիէ նազրրը.— Խագանը սապրգրն՝ ապրիլ 13է գատար մաաշընը ալմասա հագգը վար տրը։ Պու մաաշը՝ 20,000 լիրատա՞ն մը, եօգսա 25,000 լիրատա՞ն մը հիսապ իտէճէյիզ։

Ճավիտ պէյ.— Թապիի 25,000 լիրատան։

Մէճլիս, թախսիսաթը սէնիէյի վէ Մէճլիսի աեան բէյիսի մաաշընրն 20,000 զզ.տան 15,000 զզ.ա թէնզիլինի, քէզալիք Մէճլիսի մէպուսան բէյիսի մաաշընրն 15,000 զզ. օլմասընը, վէ Մէպուսան վէ Աեան հէյէթլէրինին քիթապէթ մաաշլարը 3էր պին զզ., մէպուսլարրն մաաշը 5էր պինէր օլմասընը գապուլ իթմիշ տիր։ Վէլիի ահարն մաաշը 2000 լիրա, շահզատէ Սիւլէյման, Վահիտ, Մէճիտ, Իզզէտտին վէ Սալահէտտին էֆ.լէր մաաշլարընրն թօքսան 500,000 զզ. օլմասը գարարկիր օլմըշ տրը։ Երիմի պէյ եաշընտա օլմաեան, վէ հէնուզ էվլէնմէմիշ օլան շահզատէլէրէ հիչ պիր թախսիսաթ վէրիլմէեէճէք տիր։

Մէճլիս, պիր միւտէթ թէնէֆֆիւտէն սօնրա, թէքրար աշէլտըզընտա, տախիլիէ, խարիճիէ, մալիէ, նաֆիա, մէարիֆ վէ օրման մաաէն նազրրլարը իլէ Շուրաի տէվլէթ բէյիսի հաղը պուլընմըշլար տրը։

Պաշ գօմանտան Մահմուտ Շէվքէթ բաշա թարաֆընտան կէլէն պիր թէզքիրէ օգունմըշ տրը։ Պու թէզքիրէտէ, Եըլտըզտա պուլընան «Ժուրնալ»լարրն պիր տէֆթէրինի թէրթիպ իթմէք իւզրէ Մէճլիսին վէքիլլէրինի թայեին իթմէսի պէեան գրլընմըշ տրը։ Մէճլիս, Եըլտըզրն թէհարրեաթընտա հաղը պուլընմագ իւզրէ քէնտի թարաֆընտան թայեին գրլընան հէյէթէ պու վազիֆէնին իհալէսինի գարարլաշտրըմըշ տրը։

Պատէհու պիւտճէ մէսէլէսի թէքրար էլէ ալընմըշ տրը։ Շահզատէ օլան սուլթանլարրն մաաշլարը օգունուպ, եալընրզ թօրուն օլան սուլթանլարա 17,500 զզ. թախսիսի գարարլաշտրըրմըշ վէ վիւքէլանրն մաաշլարընա կէլինճէ, Ճավիտ պէյ՝ վիւքէլայա 15,000էր զզ. թախսիս իտիլտիկինի պիլտիրմիշ տիր։ Զօհրապ էֆ., տէվլէթը Օսմանիյէ մուազզամ պիր տէվլէթ օլտըզընտան, վիւքէլասընրն, իքինճի վէ իւչիւնճիւ մէրթէպէտիքի տէվլէթլէրին վիւքէլասը տէրէճէսինտէ մաաշ ալմալարը ճայիզ օլամաեաճաղընը սէօյլէմիշ տիր։ Տախիլիէ նազրրը Ֆէրիտ բաշա՝ ահվալը հազրրէյի մալիյէ իճապընճա, վիւքէլանրն, ֆէտաքեարլրգ իթմէլէրի վազիֆէլէրի իճապընտան օլտըզընը պէեան իյլէմիշ տիր։ Ֆէրիտ բաշանրն պու սէօզլէրի ալգըշլանմըշ տրը։ Նիհայէթ մէճլիս, վիւքէլանրն մաաշը 15,000էր զզ. օլմասընը գարարլաշտրմըշ տրը։ Մուախսարէն մէճլիս, պազը թատիլաթ իլէ քեաֆֆէյի մէմուրլարրն պիւտճէլէրինի գապուլ իթմիշ տիր։ Լաքին Տախիլիէ նէզարէթինին պիւտճէսինտէ իչար իտիլմիշ օլան գաբու քէթխիւտալարընրն մաաշլարընը լաղվ իյլէմիշ տիր։ Մէզքիւր նէզարէթին միւսթէշար մաաշը 7500 զզ. օլմագ իւզրէ գաբարլաշտրրըլմըշ տրը։ Վիլայէթլէր իւչ սընրֆա թագսիմ օլընարագ, պիրինճի սընրֆա 15,000, իքինճիյէ 12,500 վէ իւչիւնճիյէ 10,000 զզ. մաաշ թախսիս իտիլմիշ տիր։ Ուզագ վիլայէթլէրին վալիլէրի մաաշլարընա զամմ վուգու պուլմըշ տրը։ Միւթէսարրրֆլարրն 1ինճի սընրֆընա 7000, 2ինճի սընրֆընա 6000 վէ 3իւնճիւ սընրֆընա 3500 զզ., վէ վալի մուավինլէրինին 1ինճի սընրֆընա 17?0, 2ինճիսինէ 1600 վէ 3իւնճիւսիւնէ 1250 զզ. մաաշ թախսիս գրլընմըշ տրը։ Տախիլիէ նազրրը, պու մէմուրիյէթլէրէ լիւզում գազմատրզընտան, եաֆընտա լաղվ իտիլէճէկինի իֆտատ իթմիշ տիր։ Նիհայէթ պիւտճէ ումումիյէթլէ գապուլ օլընմըշ վէ միւզաքէրաթ սաաթ 12տէ խիթամ պուլմըշ տրը։

Բազար իրթեսի, 4 Մայիս

Հէյէթ, սաաթ 5ի 10 կէչէ Անմէտ Բիզա պէյին թահթը բրեասէթինտէ իճթիմա իլէ միւզաքէրաթա պաշլանմըշ, վէ զապթը սապրգ օգունուպ, գապուլ իտիլտիքտէն սօնրա, մարտ 31 իսթիլալը ասքէրիսինէ իյթիրաքլարընտան տօլայը Սէլանիյէ կէօնտէրիլէն էֆքարտրն Գոսովա, Մանասթըր վէ Սէլանիք վիլայէթլէրի ումուրը նաֆիասընտա գուլլանըլաճագլարը, վէ քէնտիլէրինէ միւնասիպ պիրէր եէվմիէ վէրիլէճէկի ճիհէթլէ, 80,000 լիրանրն թախսիսինէ լիւզում կէօրիւլտիկինտէն, նաֆիա պիւտճէսինէ իլավէսի հագգընտա մագամը Սատարէթին թէզքիրէսինէ բապթ օլունմըշ օլան իքի մատտէլիք նիզամնամէ օգունմըշ վէ նէթիճէտէ պիւտճէ գօմիսիօնընա հէվալէ օլունմըշ տրը։

Պատէհու մագամը Սատարէթտէն կէլիպ, վիլաեաթ հէյէհէթը իսլահիյէսինին պիր կիւն էվվէլ եօլա չըգարըլմասընա վէ տօղրուճա Մուշա կէօնտէրիլմէսինէ տաիր պուլունան թէզքիրէ օգունարագ, մէսէլէյի մէզքիւրէնին եարընքի բուզնամէյէ կէչիրիլմէսինէ գարար վէրիլմիշ տիր։

Սօնրա իքի այըզ մուվագգաթ պիւտճէնին պագի գրսմը միւզաքէրէ իտիլմիշ, Ճավիտ պէյ իյզահաթը լաղմէյի վէրմիշ, վէ մուվագգաթ պիւտճէ իչին թանզիմ օլունան լահիայը գանունիէ գուրայա գօնուլուպ, 158 մէվճուտտան 3 բէյէ գարշը 155 բէյ իլէ գապուլ օլընմըշ տրը։ Պունտան սօնրա ումումի իճթիմալարա տաիր թանզիմ օլունուպ, եվվէլճէ թէզքիրէ իտիլէն լահիանրն իքինճի միւզաքէրէսինէ պաշլանմըշ, վէ պիր չօգ միւնագաշատան սօնրա, պազը թատիլաթ իճրասընյա գապուլ իտիլմիշ տիր։

Մէպուսլար թարաֆընտան վէրիլէն թագրիրլէր օգունմըշ վէ պազրլարը բէտտ իտիլիպ, պազրլարը տախի այիտ օլտըգլարը գօմիսիօնլարա հէվալէ իտիլմիշ տիր։

Սալը, 5 Մայիս

Տիւն հէյէթէ, Մէճլիսի վիւքէլատա թէագիգ օլընտրգտան սօնրա, էսասը գապուլ իտիլտիկի պէեանրյա Մէճլիսի մէպուսան բրեասէթինէ կէօնտէրիլմիշ օլան գանուն լահիասը թէպլիղ իտիլմէքլէ, գօմիսիօնը մախսուսընա իհալէսի գարարլաշտրրըլմըշ տրը։ Տիւնքի իճթիմատէ, եզճիմլէ Մաթպուաթ նիզամնամէսինին միւզաքէրէսինէ տէվամ վէ տիկէր պազը խուսուսաթ թէզէքքիւր օլընմըշ տրը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ս. Յովհան Ոսկեբերան Եկեղեցւոյ քաղաքին վարժարանին ծրիավարժ աշակերտաց Զատկական զգեստուց ջինուքեան.

(Մեծաչուք Տեարք և Ազնուաչուք Տիկնայք)

Ամեն, Դերերջ. Հոգեւոր Տէր	240
Օրիորդ Սօֆի Կէօչէեան	216
Ս. Յովսէփ Եղբայրութեան կողմանէ	150
Տօգթ. Դ. Զօհրապ	120

108 զրչ. վճարողներ՝ Տիկին Էլիզա Կէօչէեան, Մրկրը պէյ Ալլահվէրտի, Յովսէփ Ազարեան, Յովհաննէս Ալլահվէրտի, Բօլ Հաճիպիար։

95 զչ. վճարողներ՝ Անտոն Հաճիպիար, Տիկին Աննա Գասապեան (վաճառական)։

Պօղոս Մօմճեան	68

60 զչ. վճարողներ՝ Մկրտիչ Թօգաթլեան, Ե. Փ., Պօղոս Մէնէվիշ, Յովսէփ Լազեան, Յովսէփ Թօլաեան, Գրիգոր Քէչէճեան (կառապան), Լօնտոն Ասիւրանս։

54 զչ. վճարողներ՝ Սօֆի Թօքուզ, Մկրտիչ Էնքսէրճեան։

40 զչ. վճարողներ՝ Օննիկ Տիւրկէրեան, Զինկիլլի, Տիկին Մարեօնքա Զըրաճը, Տիկին Պետրոս Ազարեան, Կոմիկ Էսապալեան, Տիկին Նաֆիլեան բաշա, Գուլյումճեան Յովհաննէս պէյ, Արմենակ Սագըզ, Մկրտիչ Մուրատեան, Մ. Կուրիէ Մօմճու, Հաճի Սարիմ Որդիք, Գարագաշ Ֆըրէր, Անտոն Զըրաճը, Յովհաննէս Գարտաշեան, Ոմն։

30 զչ. վճարողներ՝ Աբիք Եարըմճը, Ոմն։

27 զչ. վճարողներ՝ Ա. Լուֆֆեան, Անտոն Քիւչիւքեան, Վիչէն Գասապեան (դեղավաճառ), Միհրան Երազեան, Պ. Ճամճեան։

25 զչ. վճարողներ՝ Ազարեան Թագուկ, Մարուշ Բէթրի։

20 զչ. վճարողներ՝ Ա. Մ., Մ. Թիւլպէնտճեան, Պ. Վ. Մկրտիչեան, Ոմն., Վ. Մ., Քէչէճեան Գերապայծառ, Վիչէն Ճիլաճեան, Ոմն, Պ. Կիւմիւշեան, Վիչէն Ֆօեաճեան, Աբիկ Ճամպազ, Գրիգոր Հալէպլեան, Զիլբօշ Սահակ, Ֆիլճանճեան Տօգթ., Յովհան Փիլիպպոսեան, Սիրուն Ժողէֆ, Անթուան Զալեան, Տիւրիւք Մըսըրլը, Ոմն, Մատամ Էլմասեան, Սարգիս Պոեաճեան, Սատամ Մէրի Միւթէվէլլի, Էտուար Դանթար, Սուրբիկ Ազարեան, Մարի Ազնաւոր, Մատամ Բէքմէզ, Մատամ Գարագաշ, Անթուան Էնքսէրճի, Պօղոս Շէրպէթճեան, Արտաշէս Հիւրմիւզ, Անթուան Սալգըմեան, Տիկին Ուրանի Մաար, Վիչէն Բէմպէեան, Անտոն Քէօսէեան, Պօղոս Իսպթոմեան, Գրիգոր Սինապեան, Յովհ. Թօլայեան՝ Տնօրէն Մէճմուսի Ախպարի, Հ. Յովհաննէս Ծ. Վ. Թումանեան, Տիկին Աղաւնի Գարագաշ, Յովհաննէս Ապտուլլահ, Արթին Համարզեան, Մելքոնեան Եղբարք, Օննիկ Մօմճեան, Դէորգ Աբէլ, Օննիկ Ց. Ընկերութիւն, Կոմիկ Ստեփանեան, Դեղավաճառ Գասապեան Յովսէփ, Գասապ Օղլու Յովսէփ, Պօղոս Արաբեան, Յովսէփ Կիւմիւշեան, Բիւսկիւլճեան Բօլ, Արման Ազնաւոր, Գաբիք Սամանճը, Կառապան Թիշթօֆ։

Ց. Գոֆֆեան	15

10 զչ. վճարողներ՝ Հ. Վարդան Գարագաշ, Կոմրք Հօլաս, Հարուն Գէորգ, Յովսէփ Էնքսէրճի, Տիկին Մարի Արաբեան, Տիկին Ն. Տէտէպալ, Թօքուս Յովսէփ։

5 զչ. վճարողներ՝ Աննիկ Շաչեան, Յովսէփ Վ. Ճամճան, Ոմն։

Գումար	4077

Սակը սէնէլէր կիպի, պու սէնէ տախի Ս. Ց. Ոսկեբերան քիլիսէսի մէքթէպինին ֆագիր չօճուգլարընա էսվապ իմալի իչին իեանէ իթա իթմիշ օլան պալէատէ իսիմլէրի վիքը օլընան համի յէթմէնտանա վէ պու ճէմը իեանէյէ չալընան զէվաթա՝ Քիլիսէ իտարէսի նամընա պէեանը թէշէքքիւր օլունուր։

ՖՐԱՆՍԱ. ՄԷՃԼԻՍԻ ՄԷՊՈԻՍԱՆԸՆՏԱ ԷՐՄԷՆԻԼԷՐ

Բարիզտէն ալագ. մայիս 17 թարիխէյ-լէ ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ֆրանսա Մէճլիսի մէպուսանընտա Մ. Տընի Գօշէն, Էրմէնի միւգաթէլէլերի հագգընտա իսթիյզահընը թէվսի իտէրէք, տսաքիրի Օսմանիյէնին գարըշըգլըգլարտա մէտսիէլի օլտըղընը, ֆագաթ կէնճ-Թիւրքլեր հիւքիւմէթի՝ մէմլէքէթի գուրթարմագ իւզրէ միշքիլաթը ազիմէյ տիւշար օլտըղընտան, մէզքիւր վագըալարտան տօլայը հիւքիւմէթի միշարիլէյհանընն իթհամ իտիլէմէէճէկինի սէօյլէմիշ տիր։ Մ. Գօշէն, Ֆրանսա տիբլօմասիսինն՝ մէտէնիյէթի իլթիզամ իշին տահա գաթի պիր մէսլէք թուրմասընը թավսիէ իթմիշ, վէ քէնտիսի, իճապ իտէրսէ Ֆրանսանընն, Էրմէնիլէրի հիմայէ իթմէք տէրէճէսինտէ միէսսիր պիր միւտախէլէ իճրասը թարաֆընտա պուլընտըղընը տէրմիեան իյլէմիշ, վէլհասըլ, «Խրիսթիեանլարը հիմայէյ գարար վէրմիշ օլտըղըմըզ մալիւմ օլմալը տըր» տէյէրէք, նութգընա խիթամ վէրմիշ տիր։

Խարիճէ նազըրը Մ. Բիշոն, ճէվապընտա, պէլքի իքի պին պիշարէկեանընն թէլէֆինէ սէպէպ օլան Ատանա վէ Մէրսին միւգաթէլէսինտէն տօլայը իշխարը թէսսիւֆլէ, շէօյլէ տէվամ իթմիշ տիր. «Օրալարտա սէֆինէլէրի պուլընան քեաֆֆէյի տէվլէթլէր, թէհտիտ օլընան նուֆուսը հիմայէ իթմէք իչին իթթիֆագ իթմիշ տիրլեր։ Գարայա ասքեր չըգարըլմասը, թահրիքաթ կիպի թէլագգը օլընաճաղընտան, պունտան սագընմայը ֆայտէլի սատ իթտիմ։

«Ֆրանսա հիւքիւմէթի, Իսթանպօլտա միէսսարլէն միւտախէլէ իթմիշ տիր։ Մատոտ՝ Ֆրանսանընն նուֆուզը գատիմինի հիմայէտէն իպարէթ օլուպ, հիւքիւմէթ, պու վազիֆէյտէ իհմալ իթմէյէճէք տիր։ Շիմտի գարշըմըզտա պուլընան թիւրք հիւքիւմէթի, Էրմէնիլէրին միւգաթէլէլէրինտէ մէտախէլի պուլընան պիր հիւքիւմէթ տէյիլ տիր։ Կէնճ-Թիւրքլեր հիւքիւմէթինէ էնճիյէթ իթմէլիյիզ վէ մէտէնիյէթ իշին նամուսսըզլըգ սայլան միւգաթէլէլերին էօնիւնիւ ալմագ իւզրէ քէնտիսինէ եարար լյլէմէլիյիզ։ Պու սուրէթլէ Թիւրք հիւքիւմէթինէ էն էյի տօսթլըգ էսէրի կէօսթէրմիշ օլուրըզ։» Հատիսէ պու սուրէթլէ գաբանմըշ տըր։

Էջմիածին Կաթողիկոսը Իզմիրլեան Սըրբազան՝ Ռուսիայա ազիմէթինտէն էվվէլ։ Զաթը հազրէթը Բատիշահինն Էրմէնի միլլէթի հագգընտագի թէվէճճիւհաթընտան տօլայը արզը թէշէքքիւրաթ իշին հուզուրը Շահանէյ գապուլ օլընաճագ տըր։

Ռուսիա սէֆիրի՝ տիւն միշարիլէյհ Կաթողիկոսա, Պէյօղլը Էրմէնի քիլիսէսի տայիրէի մախսուսէսինտէ իեատէի զիեարէթ իթմիշ տիր։

Էրմէնի հէյէթը թըպպիէսի Ատանայա վասլ օլմըշ վէ իշէ պաշլամըշ տըր։ Գըրմըզը խաչ ճէմիյէթի թարաֆընտան թէշքիլ օլընան տիկէր պիր հէյէթը թըպպիէ տէ, սոն գարըշըգլըգլարտա տիւշարը ֆէլաքէթ օլան մահէլլէրէ կիթմէք իւզրէ չէհրիմիզտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

Թաշրատա սոն վուգուաթլարտա ֆէլաքէթզէտէ օլանլար իշին սաթիտքի իհանէլէր՝ Էրմէնի բաթրիգխանէսինէ կէօնտէրիլմիշ տիր. Բարիզտէն Տիգրան Քէլէկեան 5000, Էգնատեան 4000, Թ. Մարկոսեան 4000, Շինազի 2000, Զ. Զօրայեան 1000, Սըգրեան 500, Մ. Տըմօթ 300, Ֆրանսէս պիրատէրլէր 100, տիկէր խայրխահ քիմսէլէր 800, ճէման 17,700ֆր., Ֆրէզնօ իեանէ հէյէթինտէն 7500 վէ Գանտիատան 160 ֆր։ Գայսէրիտէ վէ Սաթինատա տախի իեանէ ճէմինէ պաշլանմըշ տըր։

Ատանա վագըասընտա միւթէզարրուր օլան թէպաայը էճնէպիյէ՝ զարարլարընն լիսթասընը մէնսուպ օլտըգլարը սէֆարէթլէրէ վէրմէյէ պաշլամըշլար տըր։ Սիմոնոֆ թիճարէթխանէսի՝ Ռուսիա սէֆարէթինէ 1800 լիրալըգ պիր զարար հիսապը վէրմիշ տիր։

Կէչէն կիւն Մէրսինտէն կէլմիշ օլան պիր Բիւրա, Զարշուի քէպիրտէ 4 էլմաս սաթարքէն տէրտէսթ իտիլմիշ տիր։

Մէրսին էօնիւնէ 3 Ամէրիգա հարպ սէֆինէսի կէլմիշ տիր։

Հարէքէթ օրտուսընտան 5 թապուր տահա Անատօլյա կէօնտէրիլմիշ տիր։

Ատանա վէ Մէրսին Ինկիլիզ գօնսօլաթօխանէլէրինէ իլթիճա իթմիշ օլան պաղը Հնչակեանլարը թէսլիմի՝ հիւքիւմէթճէ Ինկիլիզերա սէֆարէթինտէն մուսիրրանէ թալէպ իտիլմիշ իսէ տէ, սէֆարէթին պութալէպէ հէնուզ իճապէթ իթմէտիկի էրմէնիճէ զազէթալարտա օգունմըշ տը։

Շուրաի տէվլէթ ազասընտան Ֆարգ պէյ, Մանասթըր ատլիյէ միւֆէթթիշի Մօսաիչեան Արթին էֆ., մէպուսանտան Շէֆիգ պէյ վէ Պապիկեան էֆ.տէն միւրէքքէպ պիր հէյէթ՝ ճումա իրթէսի կիւնու Ատանայա կիտէճէք տիր։

Ճումա իրթէսի թարիգիյէ ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Դաֆգասրանընն բէք չօգ եէրլէրինտէ, պախուսուս Թիֆլիս, Պագու վէ Պաթումտա բէք չօգ միւթէպէր էրմէնիլէր, գալէմ սահիպլէրի, պանքէրլեր վէ թաճիրլեր տէրատէսթ իտիլմիշ տիր։

Տօքթ. Ս. ԹԷՐԶԵԱՆ

Գաբընլար վէ չօճուգլար տախիլի խասքալըգլարը միւթեխասսիսի

Ատանատա վէ Իզմիրտէ թուլ միւատէթ իճրայի թէպտպէթ իթմիշ օլան միւմարիլէյհ Տօքթէօր, պու քէրրէ Իսթանպօլտա եէրլէշմիշ տիր։ Հէր կիւն էօյլէնէ գատար Պէյօղլուընտա Ֆէրիտէյէ սօգաղընտա քեային 48 Նօմէրօլը իտանէսինտէ վէ էօյլէնտէն սօնրա Պաղճէ-Գաբուտա 13 Նօմէրօլը Միսքճեան էճզախանէսինտէ պուլընմագտա տըր։ Ճումա կիւնլերի ֆուգարա խասթալարը մէճճանէն թէտավի իյլէր։

Տօքթ. Թէրզեանընը՝ քէսգ իյլէտիկի 20 սէնէլիք թէճարիպը թըպպիյէսի վէ Բարիզին միւթէատտիտ իսասթախանէլէրինտէ իսթիհսալ իթտիկի մալիւմաթը ամիգէսի իլէ խասթէկեանը մէճմուն պրագաճաղը չիւպհէտէն վարէսթէ տիր։

Ատանանընն սոն միէլլիմ ֆէլաքէթի մալիւմէսինտէ իսասարտիտէ օլան Տօքթօրը միւմայէյէին հաղագաթը ֆէնիյէսի վէ համիյէթի թապիյէսի միւսէլլէմ օլմաղլա, պու տէֆա չէհրիմիզտէ թէէսսիսի իգամէթ իթմէսինտէն տօլայը պէյանը մէմնունիյէթ, վէ իհթիեաճ զէմանընտա քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէճէք օլանլարընն հիւսնի թէտավի օլաճագլարընա թէէմին օլմալարընը թավսիյէ իտէրիզ։

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ ԱՐՄԵՆԱԿ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

Բարիզու բժշկական կանոնէն (Faculté de Medecine de Paris) և Ֆրանսայի ատամնաբուժական հոչակաւոր վարժարանէն Ջերմ գովեստիւք վկայեալ Տիար Ա. Մուրատեան համակրելի ատամնաբոյժը (Medecin chirurgien dentiste) այս անգամ Օսմանեան Սահմադրութեան հոչակումէն օգուտ քաղելով Պոլիս եկած և իւր բնակութիւնը հաստատած է Բերա, Թագսիմ, Պէքեար փողոց թիւ 11։

Ամեն անոնք որ ակռաներու անտանելի ցաւերէն կը տառապին, փորձով պիտի տեսնեն և գնահատեն թէ Տիար Ա. Մուրատեանը արուեստին վերջին կատարելութիւններով ճոխացած՝ ինչպիսի դիւրութեամբ և ճարտարութեամբ կը գործածէ իւր արուեստը՝ ըստ կարելւոյն անզգալի ընելով տառապեցնող ցաւը։

Բաց ի Կիւրակիէ, ամէն օր կէս օրէն մինչեւ ժամը 9, ըստ Եւրոպացւոց հիւանդ կ'ընդունի։ 20—1

Մեճմուա.— Արմենակ էֆ. Մուրատեան՝ Բարիզտէ թանսիլ վէ իքմալը ֆէնն իթմիշ, վէ տիշ թէպաղէթի կիպի միւհիմմ պիր ֆէննին հէր տիւրլիւ թէքէմմիւլաթընը իհրազ իյլէմիշ օլմաղլէ, տիշ չէգարթմագ, եախօտ եէնիտէն տիշ իմալ իթտիրմէք վէ սաիր պու կիպի իհթիեաճաթ իշին քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէճէք օլանլարընն խօշնուտ գալաճագլարընը թէէմին իտէպկիլիրիզ։

ԳՈՒԻՏՕՆ ԼՈՒՍԻՆԵԱՆ

ՆՈՐ ԲԱՌԳԻՐՔ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ

Ց. Մատթէոսեան մաթպաասընտա, իքինճի ատֆա օլմագ իւզրէ թապ իտիլմէքտէ օլան ֆրանսըզճասան էրմէնիճէյէ իշպու լուղաթ քիթապը, էրմէնիճէնին մէշհուր Լա Ռուս նամ լուղաթը մագամընտա էհէմմիյէթլի վէ միւթէատտիտ բէսիմլէր իլէ մուսավվէր օլուպ, պէհէր 16 սահիֆէլիք հիւզիւ, 1 ղրուշա օլարագ, քեաֆֆէյի քիթապը տիւքանլարտա սաթըլմագտա տըր։

Թէքմիլ էսէր՝ 120 ճիւզ օլաճագ տըր։ Ապոնէլիք՝ Իսթանպոլ իշին 20 ֆր. վէ թաշրաշար իշին ,քսսթա իւճրէթի սախիլ օլարագ 23 ֆր. տըր։ Ապոնէ եազըլմագ իշին, Իսթանպոլտա Զագմագճըլարտա Պալենց քիւթիւպխանէսինէ միւրաճաաթ օլընմասը իխթար օլունուր։

Իւշիւնճիւ ճիւզ չըգմըշ տըր։

ՄԻԻԹԷՖԷՐԻԳ ՄԱԼԻՄԱԹ

Գօսանտան Մահմուտ Շէվքէթ բաշա վէ Ահմէտ Բիզա պէյ՝ սոն կիւնլերտէ Բաւմ բաթրիգխանէսինի զիեարէթ իթմիշլէր տիր։ Պու զիեարէթտէն մագսատ՝ Խրիսթիանլարը խըտմէթը ասքէրիէյէ ալընմասը մէսէլէսի հագգընտա պիր զէմին հազըրլամագտան իսպարէթ օլուպ, բաթրիգ էֆ.՝ պու խուսուստա Բաթրիգխանէ մէճլիսլէրինին բէյնէ միւրաճաաթ իտէճէկինի պիլտիրմիշ տիր։ Մահմուտ Շէվքէթ բաշանընը, շիմտիքի հալտէ, Խրիսթիեանլարտան կէօնիւլլիւ սրքֆաթըյա ասքէր ալընմասը ֆիքրինտէ պուլընտըղը սէօյլէնիեօր։

Շիլէ գազասընտա պաղը գարըշըգլըգլար զուհուր իթմէքլէ, իտարէի էօրֆիէ թէէսսիս օլընմըշ տըր։

Տիւն սապահ իքի հօճա, Խրահվիէ բօսթասըյա ֆիրար իթմէք իւզրէ իքէն թուֆուլըպ, գօլարը պաղլանարագ, Պաղը Սէրասքէրիյէ կէօթիւրիւմիւշլեր տիր։

Շէհրիմիզտէ պուլընան Քիւրտլէրին թահրիրի նուֆուսը՝ իտարէի ասքէրիյէ թարաֆընտան քէմալը կէրմի իլէ իճրա օլունընեօր։ Պէյլի պաշը իշլերի օլտուղընը իսպաթ իտէմէեէն վէ հիւսնի ախլէագ չահատէթնամէսի կէօսթէրէմմէեէն Քիւրտլէր, մէմլէքէթլերինէ կէօնտէրիլճէճէքլեր տիր։

Ատանա վուգուաթընտան պիր գաչ կիւն էվվէլ, բրօբականտ իշինի միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ Ատանատա թօբանմըշ օլան 12 Ամէրիգալը միսիօնարընն, վուգուաթ կիւնիւ մէճլիս մահէլլինէ կիտերքէն եօլտա թէլէֆ իտիլտիքլերինի՝ Մէրսինէ ավէտթ իթմիշ օլան պիր միսիօնար պէեան իթմիշ տիր։

Թէքմիլ Պասրա վիլայէթինին հալը իսեանտա օլտուղը վէ Պաղտատ իլէ Պասրա արասընտա բօսթա մուխապէրաթընընն գաթթ իտիլտիկի Պաղտատտան եազըլմըշ տըր։

Բազար կիւնիւ Սատրազամ քաշա իլէ Շէյխ իւլ Իսլամ էֆ.՝ հուզուրը Շահանէյէ գապուլ օլընմըշլար տըր։

Եէնի իթիմատնամէլէրինի ալտըշ օլան Ալմանիա, Ավսթրիա, Ինկիլթէրրա, Իթալիա, Ռումանիա, Սըրպիա, Եունան, Իսբանիա վէ Իսվէճ սէֆիրլերի, բազար իրթէսի կիւնիւ Խաս ախբրտան թախսիս օլընան արապալար իլէ վէ մայթէլերիյէ պիրլիքտէ սէրայը Հիւմանունա կիտէրէք, այրը այրը հուզուրը Շահանէյէ գապուլ օլընմըշ վէ իթիմատնամէլէրինի թագտիմ իթմիշլէր տիր։ Պու միւնասիպէթլէ սէֆիրլերին նութգլարընա ճէվապէն, Զաթը Շահանէ, իրատ իթտիրլերի նութգտա, շիմտիյէ գատար գօնչու վէ տօսթ տէվլէթլեր իլէ տէվլէթը Օսմանիյէ արասընտա մէվճուտ օլան միւնասէպաթը տօսթանէնին պիր գաթ տահա թահքիմինէ չալընճաճաղլարընը պէեան պուեուրմըշլար տըր։

Պու բէսմը գապուլէտ Ղազի Մուխթար բաշա, պաշ քեաթիպ Խալիտ պէյ, պաշ մապէյնճի Լութֆի պէյ, Թէշրիֆաթը ումումիյէ նազըրը Ղալիպ բաշա, խարիճէ թէշրիֆաթճըսը Խայրէտտին պէյ վէ սաիր զէվաթ հազըր պուլընմըշլար տըր։ Տիկէր սէֆիրլեր տէ իթիմատնամէլէրինի ալարգլարընտա թագտիմ իտէճէքլեր տիր։

Զաթը Շահանէ եարընն Մէճլիսի մէպուսանը զիեարէթ իյլէյէճէք, վէ ճումա իրթէսի կիւնիւ Տօմա-պաղչէ սէրայընտա բէսմը գապուլ վուգու պուլաճագ տըր։

Պաղտատ վալիսի Նէճմէտտին Մօլլա՝ Ատլէէ Նէզարէթինէ, Պէյկրատ սէֆիրի Ավարեան էֆ.՝ Խարիճէ միւսթէշարլըընա, վէ խարիճէ միւսթէշարը սապրգը Ֆէթհի պէյ՝ Մէճլիսի տեան ազալրընա թայեին օլընմըշլար տըր։

Հիւբրիյէթ օրտուսընընն Իսթանպօլա կէլմէսինտէն սոնրա զայպ օլանլարտան պիրի օլան չահզատէ Պիւրհանէտտին էֆ., գըզգարընտաշընընն գօնաղընտա կիզլէնմիշ օլտըղը հալտէ տէրտէսթ վէ Տիվանը հարպընն գարարըյա Հարպիէ նէզարէթի տաբէսինին Պաեազիտ թարաֆընա նազըր իքի քէօշքլերին պիրինէ նագլ իտիլմիշ տիր։ Սէլանիյէ եախօտ Մանասթըրա կէօնտէրիլճէկի հավատիսի տօղրու օլմաեըպ, իսթէտիկի զէման տիշարը չըգապիմէք չարթըյա Զէքի բաշանընն գօնաղընտա իգամէթ իտէճէք տիր։ Պիւրհանէտտին էֆ.-նին իւզերինտէ 20 պին լիրալըգ չէք զուհուր իթմիշ տիր։

Բազար իրթէսի սապահը, Սէլիմիյէ գըշլասը թօպճը պինպաշըսը Բեազիմ էֆ. վէ միւլազիմ Խալիլ աղա, Բաշա-գաքուսը գարաղոլը բօլիս գօմիսէրի Էօմէր Շէվգի վէ բօլիս Հազիմ էֆ.ներ վէ տիկէր պիր բօլիս, մարտ 31 իխթիլալը ասքէրիսինէ իչթիրաք իթմիշ օլմալարը վէ Բէագսիօնէրլէրտէն պուլընմալարը իչին իտամ իտիլմիշլէր տիր։

Պէյօղլը միւթէսարրֆլըղը սէր թապիպ Ճէլալ բաշա, Տիվանը հարպտա մուհաքէմէ իտիլմէքտէ տիր։

Ավսթրիա սէֆիրի, տիւն մէէզունէն մէմլէքէթինէ կիթմիշ տիր։

Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Գօնսթան՝ Տէրիսաատէթ սէֆարէթինտէն իսթիֆասընը վէրմիշ տիր։

Իքինճի օրտունընն իքի թապուր բիատէսի կէչէն կիւն գաթար իլէ էտիրնէյէ կիթմիշլէր տիր։

Զաթը Շահանէ թարաֆընտան Մահմուտ Շէվքէթ բաշայա ճինս պիր արապ աթը իհսան պույրուլմըշ իսէ տէ, բաշի միւշարիլէյհ, էվվէլքի սապահ սէրայա ազիմէթլէ, խաքրիայը Շահանէյէ թէշէքքիւրաթընը արզ, անճագ մէզքիւր աթը գօնճագ եէրի օլմատըղընտան, եէնէ Խաս ախբրա թէրք իյլէտիկինի պէեան իյլէմիշ տիր։

Մահմուտ Շէվքէթ բաշանընն 1ինճի, 2ինճի վէ 3ունճիւ օրտուլար միֆէթթիշլիկինէ թայեինլէրի հագգընտա իրատէի տէնիէ չէրէֆսաարը օլմըշ տըր։

Եըլարզընը սըշ պաղչէսինին պիր գաչ կիւնէ գատար ուումումա աշըլմասը վէ իշ պաղչէլերին գըսմէն տուխուլիէ իլէ վագթը միանասիպսէ աշըլմասը՝ Շէհիր էմանէթինճէ թէզէքքիւր իտիլմէքտէ տիր։

Մարտ 31 հատիսէյի ասքէրիսինին պաշրճա միւրէթթիպ վէ միշէվվիգլերինտէն օլտըգլարը իտտասարյլա մանուն օլուպ, հալը ֆիրարտա պուլընտըգլարը անլաշըրլան վէ էլեէվմ տէրտէսթ իտիլմէեէն իգտամ ղազէթասը սահիպի իմթիեազը Տէրվիշ Վահտէթի վէ Սէրպէսթի ղազէթասը սահիպի Մօլանզատէ Ռիֆաթ պէյլերին գանունա իթաաթլա Տիվանը հարպը էօրֆիտէ խսպաթը վիճուա իթմէլերի իշին, թարաֆը բրեասէթատէն քէնտիլերինէ 10 կիւն մէօհլէթ վէրիլիպ, պու մէօհլէթ զարֆընտա միւմանիյէհիմ իսպաթը վիճուա իթմէտիքլերի հալտէ, գանունա իթաաթ իթմէմիշ նազարըլլ պաագրլարագ, հուգուգը մէտէնիյէտէն խագաթ գըլընճաճաղլարը, վէ ալէյհլերինտէ տավայա գըլեամ օլընճաճաղը, վէ մուհաքէմէի ղըեապիյէլերի էնտասընտա պիւթիւն մալլերինին թահթը հաճզա ալընճաճաղը, վէ պու սըրատա պիր կէօնա խատտայա հագգլարը օլմաեաճաղը վէ պիլճիւմլէ զաղթայը ատալիէ մէմուրլարընընն քէնտիլերինի կէօրտիւքլերի անտէ տէրտէսթ իթմէյէ մէճբուր պուլընտըգլարը կիպի, մուամէլաթը հաճզիէ հագգընտա տախի մագամը ախտինէ թէպլիղաթը միւգթազիէ իճրա իտիլտիկի ճիհէթլէ, Ուսուլը Մուհաքէմաթը ճէզտիէ գանունընընն 271ինճի վէ 272նճի մատտէլէրինտէն իսթինպաթ օլընան ահքամա թէվֆիքէն մայիս 3 թարիխլի իշպու գարարնամէ պիթթանզիմ իլան օլընմըշ տըր։

Տիարպէքիրտէ սասիչի պիր գաթ տահա թէէմին իթմէք իւզրէ պիր ալայ սիւարի ասքէրի կէօնտէրիլճէճէք տիր։

Մալիէ նէզարէթինէն մէմուրիյէթ պիրէր մաաշ թէվզիի իտիլճէճէք տիր։

Պաղը պանքէրլէր՝ սոն վագըալար սէպէպիյլէ քիչիւք թիւճճարընն ֆէվգէլատէ մուզայիգայա տիւշար օլտըգլարընը նազարը տիգգաթա ալարագ, Իսթանպօլտա տախի Մօրաթօրիսմ թէէսսիսի իշին հիւքիւմէթէ միւրաճաաթա գարար վէրմիշլէր տիր։

Զաթը Շահանէնին՝ կէլէճէք հաֆթա Հէրէքէ ֆապրիգասընը զիեարէթ, վէ պատէհու Պրուսատան պաշլաեարագ, վիլայէթլերտէ իճրաի սէյեահաթա իպթիտար իտէճէքլերի սէօյլէնիեօր։

Ապտիւլ Համիտին թարտընտան սոնրա, հէնուզ Եըլտըզտա 200 գատար քէօլէր, ճարիյէլեր պուլունուպ, օրատան չըմմագ իւզրէ էշեալարընը թօբամալարը քէնտիլերինէ խապէր վէրիլմիշ իսէ, Պուգատընլարտան պաղընը, պիր գաչ պին լիրա, պաղը միճէվէհրաթ վէ սաիր զիգըմէթ էշեա ճէմ իթմիշլէր տիր։ Պունլար, էվվէլէճէքլերի զէմանա գատար ագրապալարը վէ սաիրլերի եանընտա գալմագ իւզրէ, ճումա իրթէսի կիւնիւ 60 արապա իլէ Եըլտըզտան չըգմըշլար տըր։ Բեաֆֆէսի տէ, պինլերճէ գատընլարընն վէրէմ իլլէթինտէն վէֆաթ իթմիշ օլտըգլարը ո եալտըղը սէրայտան գուրթուլտըգլարընընտան տօլայը քէյֆի կէօրիւնմէքտէ պուլընմըշլար տըր։

Սահիպը իմթիեազ վէ մէսուլը ղազէքա

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՑԵԱՆ